

Μια μεγάλη στιγμή στην εκπνοή της σεζόν

Γιώργος Βουδικλάρης

10/05/2019

Μέσα στο χαοτικό σημερινό θεατρικό τοπίο της Αθήνας, ακόμα και τα αυτονόητα μοιάζουν να έχουν ξεχαστεί. Ευτυχώς, οι εξαιρέσεις υπάρχουν, έστω και για να επιβεβαιώσουν τον κανόνα, όπως συμβαίνει συνήθως. Η **Αντιγόνη** που παρουσιάζει ο **Σάββας Στρούμπος** είναι ακριβώς μια τέτοια εξαίρεση, για πολλούς, πολλούς διαφορετικούς λόγους. Ας τους δούμε έναν-έναν...

Σε μια εποχή που οι παραστάσεις διαδέχονται η μία την άλλη με ρυθμό αδιανόητο, όπου σκηνοθέτες ανεβάζουν τρεις και τέσσερις αναγνώσεις έργων συχνά δυσπρόσιτων, που απαιτούν ιδιαίτερη σπουδή και ενασχόληση, ή που ετοιμάζουν ως πάρεργο μέσα σε δύο ή δυόμιση μήνες μια παράσταση αρχαίου δράματος για την Επίδαυρο ή/και για καλοκαιρινή περιοδεία, η **Ομάδα Σημείο Μηδέν** έκανε το αυτονόητο: της παράστασης προηγήθηκε πολύμηνο εργαστήριο, έρευνα, δουλειά σκληρή, επίπονη και σιωπηρή, χωρίς δημοσιότητα, φωτογραφίσεις και ντόρο. Το αποτέλεσμα φάνηκε στην πρεμιέρα: μια **Αντιγόνη** κλειστού χώρου, με αυστηρότατη λιτότητα σε σκηνογραφία και κοστούμια, απολύτως καθηλωτική. Ούτε εύκολες αναφορές στη σύγχρονη εποχή, ούτε κλεισίματα του ματιού σε ένα κοινό που καταναλώνει παραστάσεις αφειδώς και ακρίτως, όπως θα καταλάωνε οποιοδήποτε άλλο αγαθό. Κι επιτέλους, ούτε φτηνή ψυχολογία: οι ήρωες του Σοφοκλή αποκτούν τις αρχετυπικές τους διαστάσεις και τη μορφική τους καθαρότητα. Όπλα των ηθοποιών, το σώμα και η φωνή. Ως όφειλαν. Η εκφορά του λόγου, μουσική και ρυθμική, και όχι λογική, ως όφειλε και πάλι. Το θέατρο ανακτά τη βασική του λειτουργία: γίνεται ξανά Τελετή.

Ο Σάββας Στρούμπος αποτελεί εξαίρεση για έναν ακόμη λόγο: σε ένα χώρο όπου όλοι πλέον δηλώνουν αυτοφυείς, χωρίς επιρροές, χωρίς δασκάλους, χωρίς παρελθόν, δεν αρνείται την καταγωγή του: είναι μαθητής του Θεόδωρου Τερζόπουλου, παραμένει βοηθός

του και στενός συνεργάτης του. Αυτό προσθέτει ακόμα ένα βαθμό δυσκολίας: όσο πιο βαριά είναι η σκιά του δασκάλου, όσο μεγαλύτερη η αξία του, όσο πιο συγκεκριμένο το στίγμα του, τόσο πιο περίπλοκο το να μπορέσει κανείς, ακολουθώντας τα βήματά του, να βρει και να χαράξει το δικό του δρόμο. Ο Στρούμπος δεν αναζήτησε εύκολες λύσεις: επί χρόνια προσπαθεί, με αστοχίες και δυνατές στιγμές, με στραβοπατήματα και με γόνιμες ανακαλύψεις. Ούτε και όσοι τον παρακολουθούμε σπεύσαμε να καταλήξουμε σε βιαστικά, βεβιασμένα συμπεράσματα. Με την *Αντιγόνη* φτάνει στην ωριμότητα που πλησίαζε με κάθε προηγούμενη δουλειά του. Και μας χαρίζει τη δεύτερη καλύτερη παράσταση αρχαίου δράματος – μετά τις *Τρωάδες* του δασκάλου του – που έχουμε δει τα τελευταία χρόνια. Συμπτωματικά (;) καμιά από τις δύο δεν ήταν στην Επίδαυρο...

Στη συμπαγή, με κοινό ύφος και ήθος ομάδα – πράγμα που επιτυγχάνεται μόνο μετά από μήνες, χρόνια κοινής δουλειάς – όλοι είναι άξιοι αναφοράς. Η **Έλλη Ιγγλίζ**, Τειρεσίας και κορυφαία του χορού, χρόνια στην Ομάδα Σημείο Μηδέν, μουσικός, αλλά και ολόκληρη ένα θεσπέσιο μουσικό όργανο: μια ραγδαία εξελισσόμενη καλλιτέχνις. Ο **Κωνσταντίνος Γώγουλος** ως Κρέων, όλο και καλύτερος, έφτασε να γίνει η ίδια η μάσκα της συντριβής. Η **Ρόζυ Μονάκη** ως Ευρυδίκη και κορυφαία του Χορού και η **Ανδρομάχη Φουντουλίδου** ως Ισμήνη και Αγγελιαφόρος, με έκαναν να θέλω να παρακολουθήσω τα επόμενα βήματά τους και να τις δω να προχωρούν στην πορεία που τόσο συνετά και σωστά ξεκίνησαν να χτίζουν. Ο **Γιάννης Γιαραμαζίδης** ως Αίμων κι ο **Στέλιος Θεοδώρου – Γκλίναβος** ως Φύλακας και Εξάγγελος, πέτυχαν να σταθούν ισότιμα σε ένα λαμπρό σύνολο. Όσο για την **Έβελυν Ασουάντ**, την *Αντιγόνη* της παράστασης, θυμηθείτε αυτό: αποτελεί από μόνη της λόγο για να πάτε στο νέο χώρο του Άττις, για να ανακαλύψετε **την πρώτη μεγάλη τραγωδή της γενιάς της**. Όλα τα τελευταία χρόνια έχει δώσει σπουδαία δείγματα (*Τρωάδες, Περιμένοντας τον Γκοντό, Εμείς*) αλλά η αλματώδης της εξέλιξη αιφνιδιάζει και τον πλέον αισιόδοξο. Μακάρι να συνεχίσει έτσι, και να μην παρασυρθεί, όπως άλλοι ομότεχνοί της, από επαίνους και βραβεύσεις που σίγουρα θα έλθουν. Αν και η τεχνική και νοητική της συγκρότηση είναι τέτοιες – σχεδόν δυσανάλογες με την ηλικία της! – που θα της επιτρέψουν να αντισταθεί στις Σειρήνες...

Η μετάφραση του **Δημήτρη Δημητριάδη** – παραγγελία της Ομάδας Σημείο Μηδέν, όπως πληροφορήθηκα – αποτελεί δομικό στοιχείο της παράστασης, και είναι ακριβώς όπως θα περίμενε κανείς: τολμηρή και ρηξικέλευθη. Πατά ισότιμα σε γλώσσα παλιά και σημερινή, διατηρεί τις αιχμές της και ξαφνιάζει διαρκώς. Ο ρυθμός κι η μουσικότητά της οδηγούν αυτή την *Αντιγόνη* στο μονοπάτι που ήθελε εξ αρχής να πάρει. Ανυπομονώ να εκδοθεί για να την απολαύσω αναλυτικότερα.

Στην εκπνοή της σεζόν, κυριολεκτικά στο 90', όπως θα έλεγαν κι οι συνάδελφοι του αθλητικού ρεπορτάζ, μας περίμενε μια από τις καλύτερες στιγμές της. Τέτοιες ακριβώς στιγμές είναι που κάνουν τη δουλειά μας να έχει νόημα: μέσα στις εκατοντάδες (χιλιάδες!) πρεμιέρες, τα κουρασμένα μάτια σου γεμίζουν δάκρυα χαράς και συγκίνησης. Νιώθω ευγνώμων...

Κάτι τελευταίο, αλλά διόλου ασήμαντο: ο **Θεόδωρος Τερζόπουλος** γίνεται ο πρώτος από τους κορυφαίους μας σκηνοθέτες που φροντίζει να υπάρξει συνέχεια και μετά από αυτόν στο θέατρο που δημιούργησε. Ελπίζουμε πως θα μας προσφέρει πολλά ακόμη, για πολλά χρόνια. Ο ίδιος όμως είχε την πρόνοια, τη σεμνότητα και τη μεγαλοσύνη να εξασφαλίσει πως το δέντρο που φύτεψε στο **Άπτις** θα έχει και στο μέλλον την καλλιέργεια που του αξίζει, από συνεργάτες σταθερούς, με γνώση, ήθος και αφοσίωση, Τον ευχαριστούμε για όλα.